

Program Infrastruktura i Środowisko

Program Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020 (dalej POIiŚ) jest największym narzędziem wsparcia finansowego projektów infrastrukturalnych w Polsce. W ramach POIiŚ realizowane są różnorodne projekty z zakresu transportu, energetyki, ochrony środowiska, zdrowia i kultury. Więcej informacji o programie jest dostępnych na stronie internetowej – www.pois.gov.pl. Zachęcamy także do odwiedzania zakładki POIiŚ dzieciom, gdzie można znaleźć atrakcje dla dzieci - <https://www.pois.gov.pl/strony/o-programie/poiis-dzieciom/#/domyslne=1> .

Pomimo stosunkowo bogatych zasobów przyrodniczych w naszym kraju konieczne jest podejmowanie dalszych wysiłków w celu przeciwdziałania czynnikom i zjawiskom powodującym spadek różnorodności biologicznej. Działania na rzecz ochrony różnorodności biologicznej z jednej strony służą powstrzymaniu procesu jej utraty, z drugiej zaś wzmacniają potencjał rozwoju gospodarczego i społecznego. Dzięki dofinansowaniu z **Funduszy Europejskich, w ramach Programu Infrastruktura i Środowisko 2014-2020** realizowany jest szeroki zakres zadań – począwszy od czynnej ochrony zagrożonych gatunków i siedlisk, poprzez zarządzanie zasobami przyrodniczymi, ograniczanie presji gatunków inwazyjnych i konfliktowych, do podnoszenia poziomu wiedzy społeczeństwa na temat ochrony środowiska i różnorodności biologicznej.

Na terenach parków narodowych wspierane są więc projekty związane z ochroną wybranych gatunków i siedlisk, a także związane z rozwojem narzędzi zarządzania obszarami cennymi przyrodniczo, w tym opracowanie instrumentów planistycznych dla obszarów Natura 2000.

Aktualnie w ramach **Programu Infrastruktura i Środowisko 2014-2020** wsparcie ze środków unijnych w zakresie wyżej wymienionych działań otrzymało **61 inwestycji realizowanych w parkach narodowych**, o łącznej kwocie kosztów kwalifikowalnych wynoszącej ponad 292 mln zł i kwocie **dofinansowania unijnego ponad 248 mln zł**.

Promocja Parków Narodowych jako marki

Jednym z projektów z obszaru ochrony środowiska jest projekt pn. „**Promocja Parków Narodowych jako marki**”. Parki narodowe, choć obejmują zaledwie 1% powierzchni kraju, od ponad 80 lat stanowią najważniejszy element systemu ochrony dziedzictwa przyrodniczego w Polsce. Zostały utworzone na obszarach wyróżniających się szczególnymi wartościami przyrodniczymi i kulturowymi. Jednocześnie obszary objęte najwyższą formą ochrony są, w znacznej części, udostępnione ludziom. Na terenie parków narodowych możliwe jest zwiedzanie i uprawianie turystyki. Dbają o to pracownicy parków – specjaliści wielu dziedzin, których zadaniem jest ochrona zasobów przyrodniczych, prowadzenie badań naukowych, a także edukacja oraz udostępnianie chronionego w parkach dziedzictwa.

„**Promocja Parków Narodowych jako marki**” to nazwa projektu, realizowanego od 2016 roku przez Ministerstwo Środowiska (obecnie Klimatu i Środowiska). Liczymy, że pozwoli on na zbudowanie trwałego poparcia społecznego dla instytucji parków narodowych a także aktywnie zaangażuje rzesze Polaków w realizowaną przez nie misję ochrony przyrody. Poszczególne zadania mają też zwiększyć siłę prowadzonych przez poszczególne parki narodowe działań edukacyjnych. Projekt ma zasięg ogólnopolski i jest realizowany we współpracy ze wszystkimi 23 istniejącymi w Polsce parkami narodowymi. Całkowity koszt realizacji projektu wynosi 5 780 200 zł z tego kwota wydatków kwalifikowanych to ok. 4 600 000 zł.

Do kogo skierowany jest projekt?

- **ogół społeczeństwa** – celem projektu jest promowanie marki Polskich Parków Narodowych jako wyjątkowego dziedzictwa przyrodniczego całego narodu. Projekt ma na celu przekazanie społeczeństwu idei ochrony przyrody w jej najwyższej formie jaką stanowią parki narodowe i pogłębienie wiedzy o roli jaką odgrywają PPN dla zachowania różnorodności biologicznej. To wszystko ma pomóc zbudować akceptację społeczną dla istnienia i działania Polskich Parków Narodowych, które chronią przyrodę dla przyszłych pokoleń,
- **osoby odwiedzające parki narodowe lub chcące je odwiedzić**, szukające informacji o parkach i możliwościach skorzystania z oferty turystycznej, rekreacyjnej i edukacyjnej parków - projekt ma im dostarczyć profesjonalne i atrakcyjne materiały o każdym parku, zachęcić do poznania wszystkich parków oraz ułatwić wyszukiwanie potrzebnych informacji, a także nauczyć właściwego zachowania na terenach parków narodowych,
- **parki narodowe** - projekt ma im ułatwić zarządzanie ruchem turystycznym, utrzymanie infrastruktury turystyczno-edukacyjnej, przygotowanie nowoczesnej oferty edukacyjnej. Wieloletnie doświadczenia parków narodowych i MŚ wskazują, że ludzie odwiedzający parki narodowe nie zdają sobie sprawy, że ich zachowanie wpływa negatywnie na stan przyrody, co przysparza wielu problemów parkom narodowym i generuje dodatkowe koszty. Osoby szukające informacji również mają z tym problemy, co powoduje częstsze bezpośrednie angażowanie pracowników parków w udzielanie informacji. Ze statystyk wynika także, że są parki bardzo znane i oblegane przez turystów (np. Tatrzański, Karkonoski, Woliński) i takie, o których wiedzą tylko nieliczni (np. Narwiański, Poleski), mimo, że chroniona tam przyroda jest równie interesująca. Projekt ma wyrównać te różnice i pokazać, że w Polsce są 23 parki narodowe i w każdym z nich można spędzić ciekawie czas.

Dotychczas w ramach projektu zakończono prace nad produkcją **serii filmów "Przeżyj to! Polskie parki narodowe"**. Cykl obejmuje 23 filmy opowiadające o każdym z istniejących w Polsce parków narodowych oraz dodatkowy film prezentujący dorobek polskich parków narodowych jako całości. Filmy, kierowane do osób dorosłych oraz starszej młodzieży (15+), przedstawiają wyjątkową przyrodę parków, związaną z nimi kulturę i tradycję oraz znajdujące się w ich pobliżu atrakcje turystyczne można obejrzeć tutaj:

https://www.youtube.com/playlist?list=PLrWAtxHx4r7oi9lgMgjpHF4zsj-vgr2_G.

Ponadto zakończono produkcję **serii 6 krótkich filmów animowanych** promujących właściwe zachowania na terenie parków narodowych. Przyjęta formuła filmów ułatwia ich odbiór starszym dzieciom (10+), młodzieży i osobom dorosłym. Filmy dostępne są na kanale Youtube – można obejrzeć tu:

https://www.youtube.com/playlist?list=PLrWAtxHx4r7oHZO40PNcq2Ub5avwdW_Fb.

Wydano również **serię 24 folderów o PPN**. Cykl publikacji obejmuje 23 foldery zawierając krótkie opisy poszczególnych parków, wybranych ścieżek edukacyjnych i szlaków turystycznych oraz folder opisujący parki jako instytucje chroniące dziedzictwo przyrodnicze naszego kraju. Folder o wszystkich parkach można pobrać z tego adresu:

<https://www.gov.pl/attachment/873ef748-06b4-4d44-aea1-59ef903c412b>

Foldery o poszczególnych parkach można pobrać ze stron internetowych parków. W formie drukowanej były też udostępniane w czasie dwóch imprez plenerowych w 2021 r., na których promowaliśmy Projekt oraz Parki.

Zrealizowano także **cykl szkoleń dla pracowników parków narodowych** (przeszkolono blisko 270 osób).

Do września 2022 r. w ramach projektu powstaną jeszcze:

- 3 murale promujące polskie parki narodowe (do końca listopada 2021 r.)

- edukacyjne gry o parkach narodowych – multimedialna (do końca maja 2022) i planszowa (do końca września 2022)
- aplikacja mobilna – przewodnik po parkach narodowych (do końca listopada 2022)
- kampania edukacyjno-promocyjna o parkach narodowych z udziałem influencera, czyli osoby prowadzącej kanał YouTube oraz profile na Facebooku i Instagramie o tematyce podróżniczej, krajoznawczej) (kolejne parki będą prezentowane od września 2021 do końca września 2022)
- nowe strony internetowe parków narodowych oraz jedna strona główna stanowiąca swego rodzaju bramę do parków (do końca września 2022 r.).

W latach 2021-2027 sektor środowiska będzie dalej wspierany przez program **Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko**. Więcej informacji o programie jest dostępnych na stronie internetowej - <https://www.pois.gov.pl/strony/o-programie/fundusze-europejskie-na-infrastruktura-klimat-srodowisko/>.